

Галина Петришин, к. арх., професор,
Роман Любицький, асистент
Кафедра містобудування,
Національний університет «Львівська політехніка»

ІДЕЇ ПЛАНУВАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЛЬВОВА У ГЕНЕРАЛЬНОМУ ПЛАНІ 1966 р.

На початку 1960-х рр. зауважено формування ряду проблем, пов'язаних із промисловим розвитком Львова. Відповідно почали застосовувати заходи із обмеження будівництва нових промислових підприємств та шукати засоби стримання механічного приросту кількості населення. Вирішення проблем, які склалися, було покладено на новий генеральний план Львова, перший варіант якого було розроблено у 1962 р. на період до 1980 р. (архітектори А. Барабаш, І. Базарник, М. Йорищ, А. Шуляр). Після уточнення вихідних даних та корегування проектного періоду (до 1985-1990 рр.) генеральний план був затверджений у 1966 р. (автори: О. Рапопорт, М. Йорищ, Є. Куц, Є Дубинський, І. Базарник, А. Шуляр) [1].

Документ передбачав зростання кількості населення Львова із 450 до 700 тис. за рахунок масового житлового будівництва на околицях міста. Близькість місць проживання та прикладення праці, згідно з генпланом, повинна була максимально ефективно вирішити проблему транспорту.

Для удосконалення планувальної структури місто було розділено на п'ять великих планувальних районів – центральний, північний, південний, східний та західний, крім того виділили три великі промислово-складські зони.

Радіальну планувальну структуру міста було заплановано перетворити на радіально-кільцеву, запроєктувавши дві кільцеві магістралі та швидкісну об'їзну дорогу. Мережа транспортних кілець мала доповнитись двома швидкісними діаметрами у напрямках південь-північний схід та захід-північний схід. Додатково передбачалося реконструювати окремі відрізки вулиць у центральній частині міста задля створення об'їзних півкілець.

Автори запропонували розширення загальноміського центру у сміливих модерністичних формах у північному напрямку. Ці плани вдалось реалізувати лише частково – вздовж проспекту 700-річчя Львова (сьогодні – В. Чорновола) спорудили готель «Львів», кінотеатр «Мир» (сучасний нічний

клуб «Малевиц») і будівлю обчислювального центру Облстатуправління та інституту «Укрземпроект».

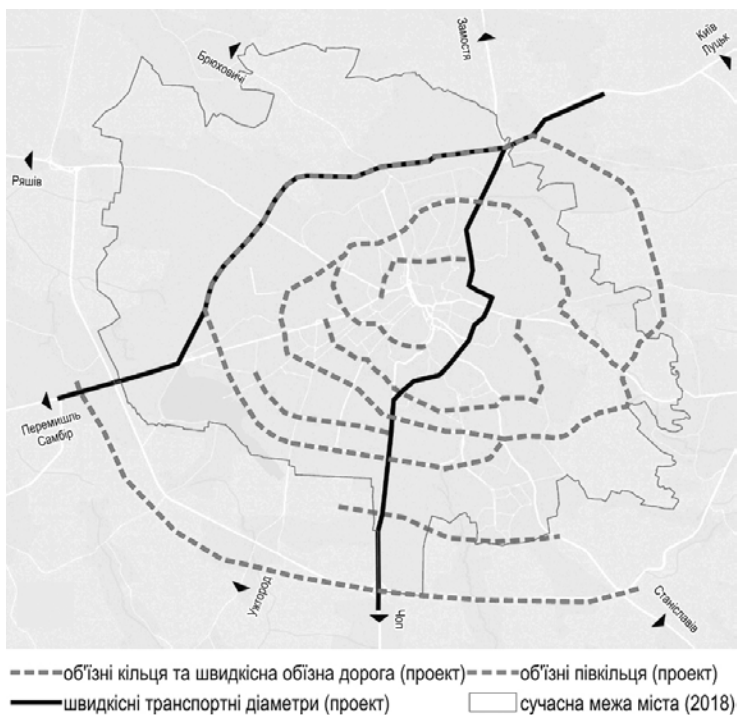

Рис. 1. Плани розвитку транспортних кілець та швидкісних діаметрів у генеральному плані Львова 1966 р. Схеми Р. Любичького.

Передбачаючи швидкі темпи зростання кількості населення Львова, у 1970 році до діючого генерального плану додатково було розроблено проєкт детального планування центральної частини Львова (Л/Ф «Діпромiст», архітектори Я.Новаківський, Р.Мих, А.Петрова, А.Рудницький, А.Новаківський), згідно з яким пропонувався перехід від моноцентричної до поліцентричної системи загальноміського центру. Передбачалося розвинути три підцентри: в районі перехрест'я сучасних вулиць Городоцької, Бандери та Чернівецької; в районі перехрест'я вулиць Личаківської та Пасічної; у південній частині міста біля перехрест'я сучасних вулиць

Стрийської та Луганської. Автори спрямовували зусилля на розвиток Львова як найбільшого адміністративного і регіонального центру західних областей України, пропонували розвантаження історичного центру міста від надмірної кількості транспорту та пішоходів.

Зазначені положення генерального плану Львова 1966 р. надалі є актуальними для розвитку міста як регіонального центру.

Література:

1. Трегубова Т., Мих Р. Львів. Архітектурно-історичний нарис. – Київ Будівельник 1989.

Богдан Посацький, к. арх., професор
Кафедра містобудування
Національний університет «Львівська політехніка»

ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТРУСКАВЦЯ У 1960–1980-х РОКАХ

Після зміни у 1955 р. творчої спрямованості радянської архітектури, тобто відмови від застосування класичних форм і переходу до забудови житлових територій методами т. зв. «вільного розпланування» та обов'язкового застосування типових проєктів, настав час проєктування нового покоління генеральних планів міст в УРСР. У Львівській області ці праці виконувала Львівська філія київського проєктного інституту «Діпромiсто» і до кінця 1960-х рр. було складено генеральні плани всіх районних центрів та курортів Трускавець і Моршин.

Трускавець відомий як курорт з 1827 р. і з того часу постійно розвивається, хоча статус міста отримав тільки у 1948 р. Населення зросло з 8,5 тис. у 1959 р. до 34,7 тис. у 1994 р., на той час площа міста складала 781 га, з них 446 га забудовано.

Перший генеральний план Трускавця, як міста-курорту, був опрацьований у 1963 р. і передбачав зростання міста до рівня курорту союзного значення для всього Радянського Союзу. Розвиток курорту намічався у східному і південному напрямках (район Помірки), були запроєктовані автошляхи для зв'язку з Дрогобичем, Бориславом, Стеб-